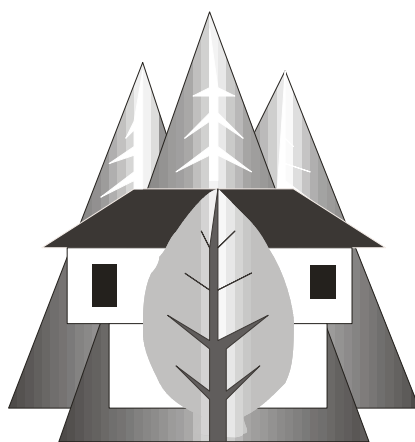

ПРОГРАМА
ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ
НА ОБЩИНА САТОВЧА
2021 – 2030 г.

с. Сатовча, обл. Благоевград

2020 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Въведение	5
2. Основание за разработване	6
3. Политика по енергийна ефективност	15
4. Състояние на енергийното потребление	16
5. Цел и обхват	25
6. Избор на дейности и мерки	27
7. Източници на финансиране	30
8. Етапи на изпълнение	34
9. Заключение	38

Използвани съкращения:

АУЕР	-	Агенция за устойчиво енергийно развитие
БВП	-	Брутен вътрешен продукт
БГВ	-	Битово горещо водоснабдяване
ВИ	-	Възобновяеми източници
ЕБВР	-	Европейска банка за възстановяване и развитие
ЕЕ	-	Енергийна ефективност
ЕРП	-	Електроразпределително предприятие
ЕС	-	Европейски съюз
ЕСМ	-	Енергоспестяващи мерки
ЕФРР	-	Европейски фонд за регионално развитие
ЕЦ	-	Електрическа централа
ЗП	-	Застроена площ
РЗП	-	Разгърнатата застроена площ
КЕИ	-	Крайна енергийна интензивност
КЕП	-	Крайно енергийно потребление
КПД	-	Коефициент на полезно действие
МОСВ	-	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	-	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
НЕК	-	Национална електрическа компания
НСИ	-	Национален статистически институт
ОП	-	Оперативна програма
ОУП	-	Общ устройствен план

- ПГ - Парникови газове
- ПЕИ - Първична енергийна интензивност
- ПЕП - Първично енергийно потребление
- ПРСР - Програма за развитие на селските райони

1. ВЪВЕДЕНИЕ

"Енергийна ефективност" е съотношението между изходното количество произведена стока, услуга или енергия и вложеното количество енергия.

Дейностите и мерките за повишаване на енергийната ефективност водят в различна степен до:

- ефективно използване на горивата и енергийните ресурси;
- откриване и намаляване на загубите на енергия;
- намалени емисии парникови газове;
- икономия на финансови средства.

Намаляването на потреблението и загубите на енергия имат все по-голямо значение както за постигането на целите ЕС в областта на енергетиката и климата, така и за постигането на целите за устойчиво развитие на национално и местно ниво.

Мерките за повишаване на енергийната ефективност все по-често се разглеждат като средство не само за постигане на устойчивост и сигурност на енергийните доставки, намаляване на емисиите парникови газове, намаляване на разходите за внос, но и за увеличаване на конкурентоспособността на ЕС. По тази причина енергийната ефективност е стратегически приоритет за енергийния съюз и ЕС поддържа принципа „енергийната ефективност на първо място“.

За успешното реализиране на определените приоритети е необходимо прилагането на интегриран подход, в контекста на организацията, който изисква целите да бъдат съгласувани и да предвиждат взаимодействие с факторите, условията и потенциала за специфичното развитие на съответния район, мрежата от населени места и отделните сектори на икономиката.

Интегрираният подход, наложил се като основен в политиката за регионално развитие и задължителен при изготвяне на стратегическите документи за регионално и пространствено планиране, има за цел в условията на свиващи се ресурси и ограничени финансови средства да обедини различни политики, приоритети, проекти, финансови ресурси, източници за финансиране, участници и заинтересовани страни, за постигане на положителна синергия и добавена стойност от реализираните програми.

2. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ

Основание за разработване на общинската програма за енергийна ефективност е залегналото в чл.12 от Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ) изискване към органите на местното самоуправление за изготвяне и приемане на програми за енергийна ефективност. Чрез тези програми се осъществява държавната политика в областта на енергийната ефективност на местно ниво. При изготвянето им се проучват и установяват възможностите за енергоспестяване, определят се най-подходящите енергоспестяващи мерки.

Програмите за енергийна ефективност се изготвят при отчитане на стратегическите цели и приоритети на интегрираните териториални стратегии за развитие на съответните региони за планиране от ниво 2 по чл. 4, ал. 3 от Закона за регионалното развитие и перспективите им за устойчиво икономическо развитие.

Средствата за изпълнението на тези програми се осигуряват в рамките на бюджетите на държавните органи и на общините.

Общият стремеж при изпълнението на програмите за енергийна ефективност е намаляване на енергийната интензивност на брутния вътрешен продукт на страната чрез намаляване на потреблението на енергийни ресурси от крайните потребители на енергия.

Програмата за енергийна ефективност на община Сатовча отчита специфичните особености на общината и е съобразена с действащия Националният план за действие по енергийна ефективност, както и с други нормативни актове в тази област от националното и европейското законодателство:

Национален план за действие за енергийна ефективност 2014 – 2020 г. (актуализация 2017 г.)

Планът е разработен в съответствие с изискванията на Директива 2012/27/ЕС за енергийна ефективност. Също така са взети предвид и изискванията, свързани с Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите.

През 2017 г. е разработена актуализация на Националният план за действие по енергийна ефективност 2014–2020 г. в изпълнение разпоредбите на чл. 7, ал. 1, т. 2 и параграф 17, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за енергийната ефективност и в съответствие с изискванията на чл. 24, ал. 2 от Директива 2012/27/ЕС.

Национални цели за 2020 г. в областта на енергийната ефективност:

Съгласно разпоредбите на чл. 3 от Директива 2012/27/ЕС България е определила следните индикативни национални цели за енергийни спестявания до 2020 г:

- енергийни спестявания в КЕП: 716 ktOE/г.
- енергийни спестявания в ПЕП: 1590 ktOE/г., от които 169 ktOE/г. в процесите на преобразуване, пренос и разпределение в енергийния сектор

Допълнителните енергийни спестявания в КЕП са определени при прилагането на силна политика по ЕЕ и оптимално усвояване на достъпните, от различни източници в България, допълнителни финансови средства, а именно от европейски фондове и програми; схема за задължения за ЕЕ съгласно чл. 7 от Директива 2012/27/ЕС – задължения за търговците с енергия и алтернативни мерки, местни източници, държавен бюджет.

Приносът на източниците на финансиране за изпълнението на индикативната национална цел за енергийните спестявания в КЕП до 2020 г. е:

Национална цел в КЕП: 716 ktOE/г.

- от оптимално използване на достъпните финансови средства: 230 ktOE/г.
- от изпълнение на индивидуалните цели на търговците на енергия по схемата за задълженията: 486 ktOE/г.

Индикативната национална цел за ЕЕ е изчислена на базата на изпълнението на горепосочените цели за енергийни спестявания и се дефинира като намаление на ПЕИ на България за 2020 г. с 41 % спрямо ПЕИ през 2005 г.

Постигането на общите и конкретните цели на Енергийния съюз следва да се гарантира чрез съчетаване на инициативи на Съюза със съгласувани национални политики.

Основните цели, етапи, средства, действия и мерки за развитие на националната ни политика в областта на енергетиката и климата след 2020 г. се определят от Интегрираният национален план в областта на енергетиката и климата до 2030 г. на Република България.

Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г.

С Интегрирания план в областта на енергетиката и климата се определят основните цели и мерки за осъществяване на националните политики в областта на енергетиката и климата, в контекста на европейското законодателство, принципи и приоритети за развитие на енергетиката.

Основните цели, заложи в него са:

- стимулиране на нисковъглеродно развитие на икономиката;
- развитие на конкурентоспособна и сигурна енергетика;
- намаляване зависимостта от внос на горива и енергия;
- гарантиране на енергия на достъпни цени за всички потребители.

Националните приоритети в областта на енергетиката могат да бъдат обобщени, както следва:

- повишаване на енергийната сигурност и диверсификация на доставките на енергийни ресурси;
- развитие на интегриран и конкурентен енергиен пазар;
- използване и развитие на енергията от ВИ, съобразно наличния ресурс, капацитета на мрежите и националните специфики;
- повишаване на енергийната ефективност чрез развитие и прилагане на нови технологии за постигане на модерна и устойчива енергетика;
- защита на потребителите чрез гарантиране на честни, прозрачни и недискриминационни условия за ползване на енергийни услуги.

Цели на България до 2030 г.:

Намаляване на първичното енергийно потребление в сравнение с базовата прогноза PRIMES 2007	-	27.89%
Намаляване на крайното енергийно потребление в сравнение с базовата прогноза PRIMES 2007	-	31.67%
Национална цел за дял на енергия от ВИ в брутното крайно потребление на енергия до 2030 г.	-	27.09%
Ниво на междусистемна електроенергийна свързаност	-	15%

Националният план за сгради с близко до нулево потребление на енергия 2015 г. – 2020 г.

Националният план за сгради с близко до нулево потребление на енергия 2015 – 2020 г. (НПСБНПЕ) е разработен на основание чл. 9, ал.1 от Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите.

Основният замисъл на европейската идея за сгради с близко до нулево потребление на енергия е да се промени съотношението на дяловете на енергийните източници, използвани в сградите, което в съчетание с много добри и балансирани за зима и лято енергийни характеристики на ограждащите

елементи да доведе до оптимизиране на годишния разход на енергия до ниски нива, без от това да е повлиян комфортът на обитаване в сградите.

Сградите с потребление на енергия близко до нулево имат продължителен ефект на оптимизирано потребление на енергия. Безспорно такива сгради ще допринесат за осъществяване целите на Съюза и след 2020 г., поради което изграждането на такива сгради са обект на национално планиране в държавите членки.

Друг съществен ефект от изграждане на СБНПЕ е, че обитателите в тях формират осъзнати поведенчески модели за употреба на енергийните ресурси в полза на тяхното действително съхранение и с най-малък отрицателен ефект върху околната среда.

„Сграда с близко до нулево потребление на енергия” е сграда, която отговаря едновременно на следните условия:

а) енергопотреблението на сградата, отговаря на клас А от скалата на класовете за енергопотребление за съответния тип сгради;

б) не по-малко от 55 на сто от потребената (доставената) енергия за отопление, охлаждане, вентилация, гореща вода за битови нужди и осветление е енергия от възобновяеми източници, разположени на място на ниво сграда или в близост до сградата.

Съгласно изискванията на Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите:

Според Закона за енергийната ефективност (§1, т.14 от Допълнителните разпоредби): "Нова сграда" е всяка новоизградена сграда до 6 години от въвеждането и в експлоатация.

Национална дългосрочна програма за насърчаване на инвестиции за изпълнение на мерки за подобряване на енергийните характеристики на сградите от обществения и частния национален жилищен и търговски сграден фонд 2016-2020 г.

Програмата е разработена на основание чл. 5, ал. 3, т. 4 от ЗЕЕ, във връзка със задълженията на държавите-членки, в т.ч. България, произтичащи от чл. 4 на Директива 2012/27/ЕС. Програмата цели:

1. Привличане на частния капитал за повишаване на енергийната ефективност чрез осигуряване на правилно функциониране на вътрешния пазар на енергоефективни услуги при крайните потребители на енергия в сгради;

2. Повишаване енергийната ефективност на сградите от обществения и частния национален жилищен и търговски сграден фонд до високо национално ниво на енергийни спестявания, чрез мащабно прилагане на мерки

за подобряване на енергийните характеристики на сградите по разходно-ефективни методи и на нивото на високоефективни технологии;

3. Осъществяване на ефективен национален мониторинг на енергийните и екологичните характеристики на сградите в България, чрез прилагане постиженията на българската наука и успешни европейски и световни практики в областта на енергийната ефективност на сгради;

4. Разработване на национален механизъм за устойчив поведенчески модел на крайните потребители за ефективно използване на енергията в сгради.

Енергийна стратегия на Република България до 2020 г.

Отправната точка на европейската енергийна политика е в няколко приоритетни направления:

- 1) Овладяване на негативните промени в климата;
- 2) Намаление на енергоемкостта на икономиката и увеличаване на енергийната ефективност, включително към енергийно независими сгради;
- 3) Ограничаване на външната зависимост на Европейския съюз (ЕС) от вносни енергийни ресурси;
- 4) Насърчаване на икономическия растеж и заетостта, като по този начин да се обезпечи сигурна и достъпна енергия за потребителите.

Устойчивото енергийно развитие е изведено като център на енергийната политика.

Основните приоритети в Енергийната стратегия могат да се сведат до следните пет направления:

- гарантиране сигурността на доставките на енергия;
- достигане на целите за възобновяема енергия;
- повишаване на енергийната ефективност;
- развитие на конкурентен енергиен пазар и политика, насочена към осигуряване на енергийните нужди;
- защита на интересите на потребителите.

В процес на разработване и обсъждане е Стратегия за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 година с хоризонт до 2050. В проекта на Стратегията са заложили общите европейски политики и цели за развитие на енергетиката и за ограничаване изменението на климата, като са отразени националните специфики в областта на енергийните ресурси, производството, преноса и разпределението на енергия.

Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета
(изменена с Директива (ЕС) 2018/2002 на Европейския парламент и на
Съвета от 11.12.2018 г.)

С тази директива се установява обща рамка от мерки за насърчаване на енергийната ефективност в Съюза, за да се гарантира постигането на водещите цели на Съюза в областта на енергийната ефективност от 20 % за 2020 г. и от най-малко 32,5 % за 2030 г. и да се създадат условия за допълнителни подобрения на енергийната ефективност след тази дата.

В нея се определят правила, предназначени за отстраняване на пречките на енергийния пазар и за преодоляване на пазарните недостатъци, които пречат ефективността на доставките и потреблението на енергия, и се предвижда въвеждането на индикативни национални цели и приноси за енергийна ефективност съответно за 2020 г. и 2030 г.

Настоящата директива допринася за прилагането на принципа “енергийната ефективност на първо място”.

Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета
(изменена с Директива (ЕС) 2018/844 на Европейския парламент и на
Съвета от 30.05.2018 г.)

Насърчава подобряването на енергийните характеристики на сградите в рамките на Съюза, като се вземат предвид външните климатични и местни условия, както и изискванията за параметрите на вътрешния въздух и съотношението разходи - ефективност.

Закон за енергийната ефективност (ЗЕЕ)

Този закон урежда обществените отношения, свързани с провеждането на държавната политика за повишаване на енергийната ефективност.

Законът има за цел повишаване на енергийната ефективност като част от политиката по устойчиво развитие на страната чрез:

- използване на система от дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност при производството, преноса и разпределението, както и при крайното потребление на енергия;
- въвеждане на схеми за задължения за енергийни спестявания;
- развитие на пазара на енергийноэффективни услуги и насърчаване предоставянето на енергийноэффективни услуги;
- въвеждане на финансови механизми и схеми, подпомагащи изпълнението на националната цел за енергийна ефективност.

Задължените лица по чл. 14, ал. 4 от ЗЕЕ, собствениците на сгради – публична държавна или общинска собственост, собствениците на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление по чл. 57, ал. 2 от ЗЕЕ са длъжни да извършват управление на енергийната ефективност.

Управлението на енергийната ефективност се извършва чрез:

1. организиране на изпълнението на програмите по чл. 12, ал. 2, както и на други мерки, които водят до енергийни спестявания, и изпълнението на целите, заложен в актовете по чл. 5, ал. 3, т. 1 – 4 от ЗЕЕ – от собствениците на сгради – публична държавна или общинска собственост, и собствениците на системи за външно изкуствено осветление;

2. поддържане на бази данни за месечното производство и потребление по видове енергии – от собствениците на предприятия и промишлени системи;

3. ежегодно изготвяне на анализи на енергийното потребление – от задължените лица по чл. 14, ал. 4, собствениците на сгради – публична държавна или общинска собственост, собствениците на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление по чл. 57, ал. 2 от ЗЕЕ.

4. изготвяне на месечни и годишни енергийни баланси, включващи закупуваната и продаваната енергия, и оценка на изпълнението на поставените им индивидуални цели за енергийни спестявания – от задължените лица по чл. 14, ал. 4.

Лицата, които са задължени да извършват управление на енергийната ефективност, представят в агенцията годишни отчети за управлението на енергийната ефективност.

Отчетите съдържат информация за управлението на енергийната ефективност и се представят в агенцията не по-късно от 1 март на годината, следваща годината на отчитане.

Дейностите за повишаване на енергийната ефективност са:

1. намаляване на разходите на енергия при производството, преноса и разпределението на енергия, както и при крайното потребление на енергия;

2. обучение и придобиване на квалификация в областта на енергийната ефективност на лицата, предоставящи енергийноефективни услуги;

3. оценка за съответствие на инвестиционните проекти на сгради по отношение на изискванията за енергийна ефективност;

4. обследване и сертифициране за енергийна ефективност на сгради;

5. проверка за енергийна ефективност на отоплителни инсталации с водогрейни котли и на климатични инсталации в сгради;
6. обследване за енергийна ефективност на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление;
7. управление на енергийната ефективност;
8. предоставяне на енергийноефективни услуги;
9. повишаване на осведомеността на домакинствата.

Мерките за повишаване на енергийната ефективност са действията, които водят до проверимо, измеримо или оценимо повишаване на енергийната ефективност, при крайното потребление на енергия, както и при производството, преноса и разпределението на енергия.

Закон за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ).

Законът за енергията от възобновяеми източници е основният нормативен акт, регламентиращ националната политика в областта на енергията от възобновяеми източници. Този закон урежда обществените отношения, свързани с производството и потреблението на:

1. електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници;
2. газ от възобновяеми източници;
3. биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта.

Общинските съвети приемат дългосрочни и краткосрочни програми за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници и биогорива.

Кметът на общината разработва и внася за приемане от общинския съвет общински дългосрочни и краткосрочни програми за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници и биогорива в съответствие с НПДЕВИ.

Дългосрочните програми се разработват за срок десет години, а краткосрочните програми - за срок три години. В общински схеми за подпомагане могат да участват само проекти, свързани с мерките по общинските програми.

Закон за енергетиката (ЗЕ)

Законът урежда обществените отношения, свързани с осъществяването на дейностите по производство, внос и износ, пренос, разпределение на електрическа и топлинна енергия и природен газ, пренос на нефт и нефтопродукти по тръбопроводи, търговия с електрическа и топлинна енергия и природен газ, както и правомощията на държавните органи по определянето на енергийната политика, регулирането и контрола.

Основните цели на този закон са създаване на предпоставки за:

1. качествено и сигурно задоволяване потребностите на обществото от електрическа и топлинна енергия и природен газ;
2. енергийно развитие и енергийна сигурност на страната при ефективно използване на енергията и енергийните ресурси;
3. създаване и развитие на конкурентен и финансово стабилен енергиен пазар;
4. енергийни доставки при минимални разходи;
5. насърчаване на комбинираното производство на електрическа и топлинна енергия;
6. развитие на инфраструктури за пренос и разпределение на електрическа енергия и природен газ и за пренос на нефт или нефтопродукти на територията на страната и през нея.

Производството, вносът, износът, преносът, разпределението и търговията с електрическа и топлинна енергия, природен газ, нефт и нефтопродукти се извършват при гарантиране защитата на живота и здравето на гражданите, собствеността, околната среда, сигурността на доставките, интересите на потребителите и националните интереси.

Закон за устройство на територията (ЗУТ)

Законът за устройство на територията урежда обществените отношения, свързани с устройството на територията, инвестиционното проектиране и строителството в Република България, и определя ограниченията върху собствеността за устройствени цели.

Съгласно този закон строежите се проектират, изпълняват и поддържат в съответствие с изискванията на нормативните актове и техническите спецификации за осигуряване в продължение на икономически обоснован експлоатационен срок на съществените изисквания включително за енергийна ефективност - икономия на енергия и топлосъхранение.

3. ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Община Сатовча провежда последователна и целенасочена политика за повишаване енергийната ефективност в общината. За намаляването на специфичните енергийни разходи при крайното потребление на енергия подкрепя внедряването на енергоспестяващи мерки за подобряване енергийните характеристики на общинските сгради, за повишаване ефективността на котелните и отоплителни инсталации, както и наблюдението на енергийните разходи.

През периода на действие на настоящата програма общината ще обезпечи и реализира политика по енергийна ефективност, насочена към:

- ✓ Повишаване на енергийната ефективност в общинските сгради;
- ✓ Подобряване ефективната работа на системите за отопление в общинските обекти, подобряване състоянието на котелните инсталации, смяна на горивната база;
- ✓ Повишаване енергийната ефективност на уличното осветление;
- ✓ Внедряване на енергиен мениджмънт и мониторинг в общинските сгради с организационни и технически мерки;
- ✓ Повишаване относителния дял на използваната енергия от възобновяеми енергийни източници в общинските обекти и насърчаване на потреблението на енергия от възобновяеми енергийни източници при обектите частна собственост;
- ✓ Провеждане на информационни и обучителни кампании на общинско ниво или участие в такива на национално ниво за ползите и предимствата от правилно енергийноефективно поведение при потреблението на ресурси;
- ✓ Подобряване на общинската пътна мрежа за създаване условия за оптимално движение с по-малък разход на гориво и емитирани във въздуха вредни емисии и насърчаване използването на електрически МПС.

4. СЪСТОЯНИЕ НА ЕНЕРГИЙНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ

4.1. Сгради, общинска собственост

В община Сатовча сградите с РЗП над 250 кв.м. са 45 с обща РЗП 50 668 кв.м. (табл.4.1.)

Табл. 4.1

№	Наименование на сградата	Адрес	РЗП
1	ЦДГ и кметство	с. Боголин	430
2	Кметство	с. Ваклиново	540
3	ОУ "Стефка Събчева"	с. Ваклиново	800
4	ОДЗ	с. Ваклиново	1100
5	Административна сграда	с. Вълкосел	600
6	Читалище "Изгрев-1950"	с. Вълкосел	1930
7	СОУ "Хр.Ботев"	с. Вълкосел	3198
8	ЦДГ	с. Вълкосел	1800
9	Кметство и читалище	с. Годешево	1120
10	ОУ "Братя Миладинови"	с. Годешево	3160
11	ОУ "Св.Св. Кирил и Методий"	с. Долен	780
12	Кметство с.Кочан	с. Кочан	990
13	Читалище "Просвета-1938"	с. Кочан	756
14	Здравна служба	с. Кочан	320
15	СОУ "Хр. Смирненски"	с. Кочан	3890
16	Работилница - училище	с. Кочан	260
17	Работилница - училище	с. Кочан	310
18	Общежитие - училище	с. Кочан	2295
19	Детска градина "Пролет"	с. Кочан	1122
20	Детски ясли	с. Кочан	400
21	ОДЗ - с.Плетена	с. Плетена	951
22	Читалище и кметство	с. Плетена	1080
23	Училище	с. Плетена	780

№	Наименование на сградата	Адрес	РЗП
24	ОУ "Св.Св. Кирил и Методий"	с. Плетена	1786
25	База Дикчан	с. Плетена	432
26	Общинска администрация	с. Сатовча	989
27	Поликлиника	с. Сатовча	800
28	ОДЗ - с.Сатовча	с. Сатовча	1149
29	СОУ "Св.Св. Кирил и Методий"	с. Сатовча	2744
30	Физкултурен салон	с. Сатовча	348
31	Общежитие	с. Сатовча	864
32	Младежки дом	с. Сатовча	520
33	Читалище	с. Сатовча	754
34	Кметство и читалище	с. Слащен	1549
35	СОУ "Св. Климент Охридски"	с. Слащен	5100
36	ЦДГ	с. Слащен	1177
37	Здравна служба	с. Слащен	640
38	Младежки дом	с. Туховища	546
39	Основно училище	с. Туховища	700
40	Училище	с. Жижево	300
41	Основно училище	с. Крибул	280
42	Кметство и читалище	с. Крибул	420
43	Училище	с. Осина	288
44	Училище	с. Фъргово	364
45	Кметство и читалище	с. Фъргово	306

Разпределението на общинския сграден фонд в зависимост от предназначението на сградите е показано на фигурата по-долу:

Фиг.4.1. Разпределение на сградите според предназначението им

Както се вижда на фигурата, с най-голям дял (63%), са сградите за образование и наука. Това са 14 училища и 7 детски градини. Обследвани за енергийна ефективност са 2 училища и 4 детски заведения. През годините са въвеждани мерки за подобряване на енергийните характеристики на сградите, мерки по осветлението, по сградните инсталации, смяна на горивната база. Дяловото разпределение според периода на въвеждане в експлоатация на сградите е показано на фиг.4.2.

Фиг.4.2. Сгради за образование и наука - дялово разпределение според периода на въвеждане в експлоатация

Сградите за административно обслужване са 10% от общинския сгарден фонд. В тази група се включват сградата на общинската администрация в с. Сатовча и още 6 сгради, в които се помещават кметствата в някои от населените места в общината. Сградата на общинската администрация е обследвана и в нея са изпълнени енергоспестяващи мерки през 2013–2014 г. Дяловото разпределение според периода на въвеждане в експлоатация на сградите е показано на фиг.4.3.

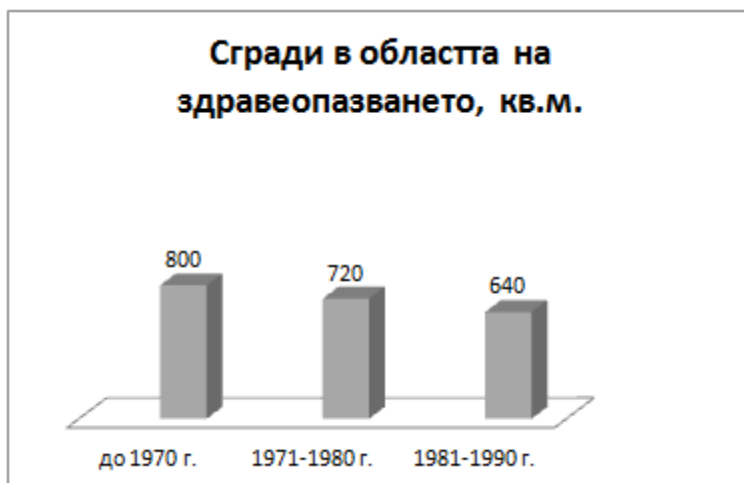
Фиг.4.3. Сгради за административно обслужване - дялово разпределение според периода на въвеждане в експлоатация

Сградите в областта на културата и изкуството са 8 и са с дял от 14% от общинския сгарден фонд. Обследвана е сградата на читалище "Изгрев-1950" – с. Вълкосел и сградата на читалището в с.Слащен. Изпълнени са частични мерки за подобряване на енергийната ефективност. Дяловото разпределение според периода на въвеждане в експлоатация на сградите е показано на фиг.4.4.

Фиг.4.4. Сгради за култура и изкуство - дялово разпределение според периода на въвеждане в експлоатация

Сградите в областта на здравеопазването са поликлиниката в с. Сатовча и още 3 сгради с дял от 4% от общинския сграден фонд. Няма данни за извършени обследвания за енергийна ефективност и въведени енергоспестяващи мерки. Дяловото разпределение според периода на въвеждане в експлоатация на сградите е показано на фиг.4.5.

Фиг.4.5. Сгради за здравеопазване - дялово разпределение според периода на въвеждане в експлоатация

Други сгради – с дял от 9% от общинския сграден фонд. Дяловото разпределение според периода на въвеждане в експлоатация на сградите е показано на фиг.4.6.

Фиг.4.6. Други сгради - дялово разпределение според периода на въвеждане в експлоатация

Енергийното потребление в общинските сгради се обезпечава от локални топлинни енергоизточници и централизираната електроразпределителна мрежа. В две детски градини и едно училище има монтирани слънчеви колектори за БГВ. В конвенционалните топлинни източници се използва предимно дървесина. В малка част от сградите се използва електроенергия за отопление. Промислен газьол се използва за отопление в две от училищата.

Сгради със системата за топлоснабдяване - отоплителни инсталации с водогрейни котли:

Табл. 4.2

№	Наименование на сградата	Адрес	РЗП	Източник на топлина
1	СОУ "Хр.Ботев"	с. Вълкосел	3198	котел - промишлен газьол
2	ЦДГ – с.Вълкосел	с. Вълкосел	1800	котел - дърва
3	СОУ "Хр. Смирненски"	с. Кочан	3890	котел - дърва
4	Детска градина "Пролет"	с. Кочан	1122	котел - дърва
5	ОДЗ - с.Плетена	с. Плетена	951	котел - дърва
6	ОУ "Св.Св. Кирил и Методий"	с. Плетена	1786	котел - дърва
7	Общинска администрация	с. Сатовча	989	котел - дърва
8	ОДЗ - с.Сатовча	с. Сатовча	1149	котел - дърва
9	СОУ "Св.Св. Кирил и Методий"	с. Сатовча	2744	котел - дърва
10	СОУ "Св. Климент Охридски"	с. Слащен	5100	котел - промишлен газьол
11	ЦДГ	с. Слащен	1177	котел - дърва

Сгради с използване на енергия от ВИ – слънчеви колектори за БГВ:

Табл. 4.3

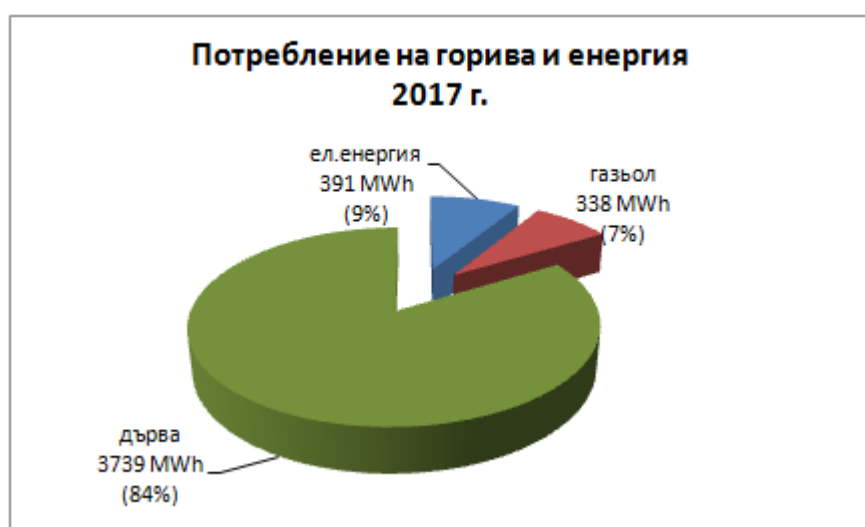
№	Наименование на сградата	Адрес	РЗП	Съоръжение
1	Детска градина "Пролет"	с. Кочан	1122	слънчеви колектори за БГВ
2	ОДЗ - с.Плетена	с. Плетена	951	слънчеви колектори за БГВ
3	ОУ "Св.Св. Кирил и Методий"	с. Плетена	1786	слънчеви колектори за БГВ

4.2. Състояние на енергийното потребление в сградите, общинска собственост

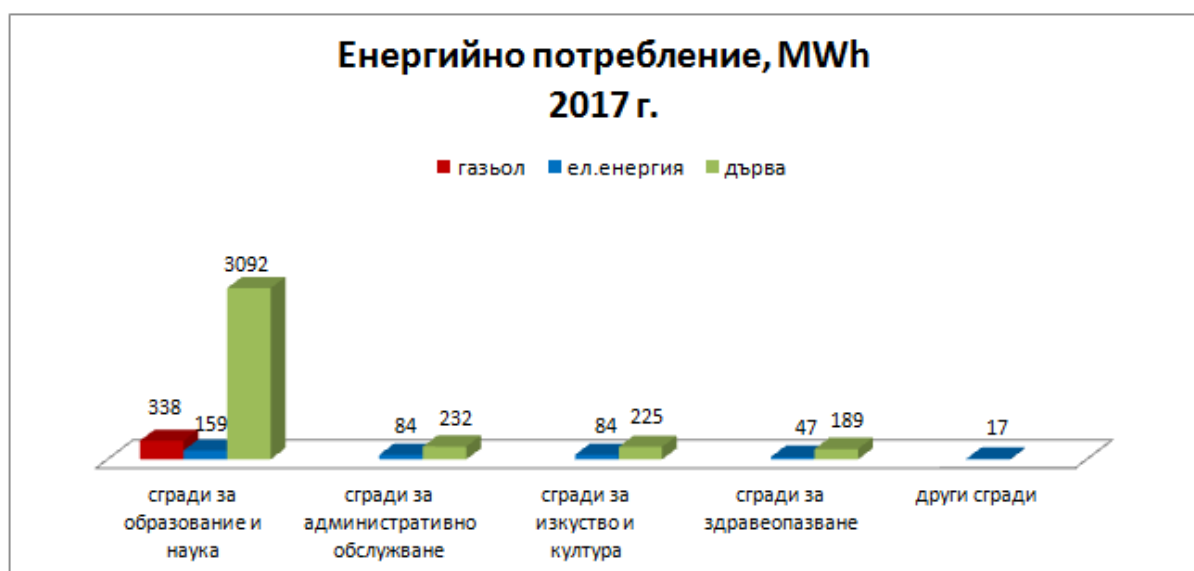
Потреблението на горива и енергия в общинските сгради с РЗП над 250 кв.м. за периода 2017-2019 г. е показано в таблиците и на фигурите по-долу. Направен е и анализ на енергийното потребление по видове ресурси и в зависимост от предназначението на сградите.

Табл. 4.4.

Година	Потребление на горива и енергия			
	ел.енергия, MWh	газъл, MWh	дърва, MWh	Общо
2017	391	338	3739	4468

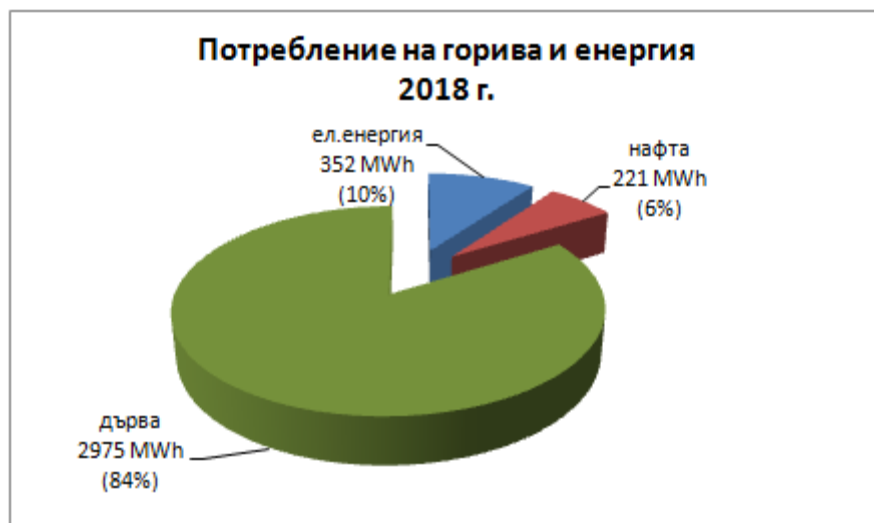
Фиг.4.7. Енергопотребление – 2017 г.

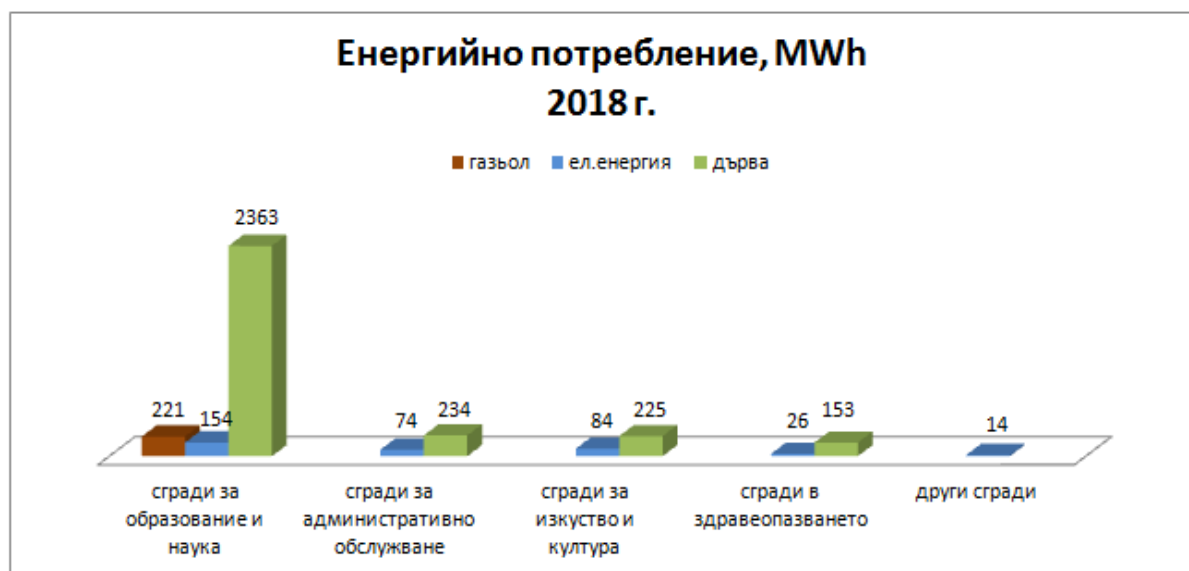
Фиг.4.8. Енергопотребление по групи сгради, в зависимост от предназначението им, 2017 г.

Табл. 4.5.

Година	Потребление на горива и енергия			
	ел.енергия, MWh	газъл, MWh	дърва, MWh	Общо
2018	352	221	2975	3548

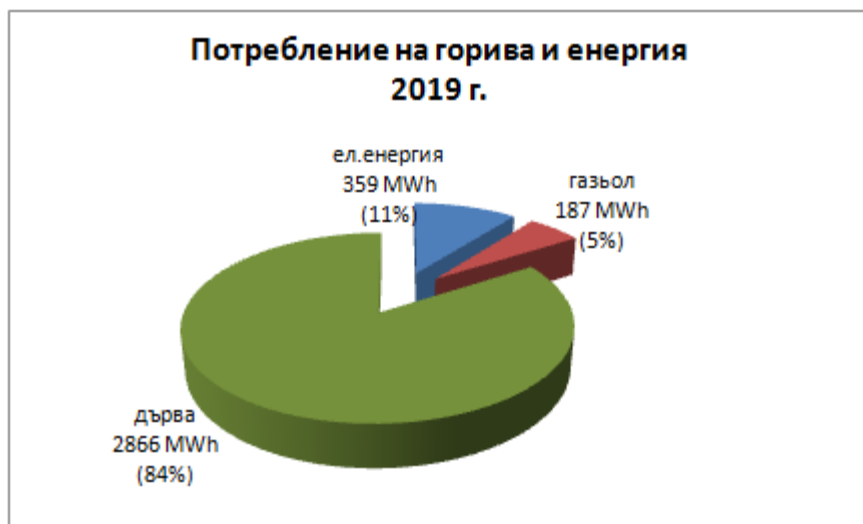
Фиг.4.9. Енергопотребление – 2018 г.

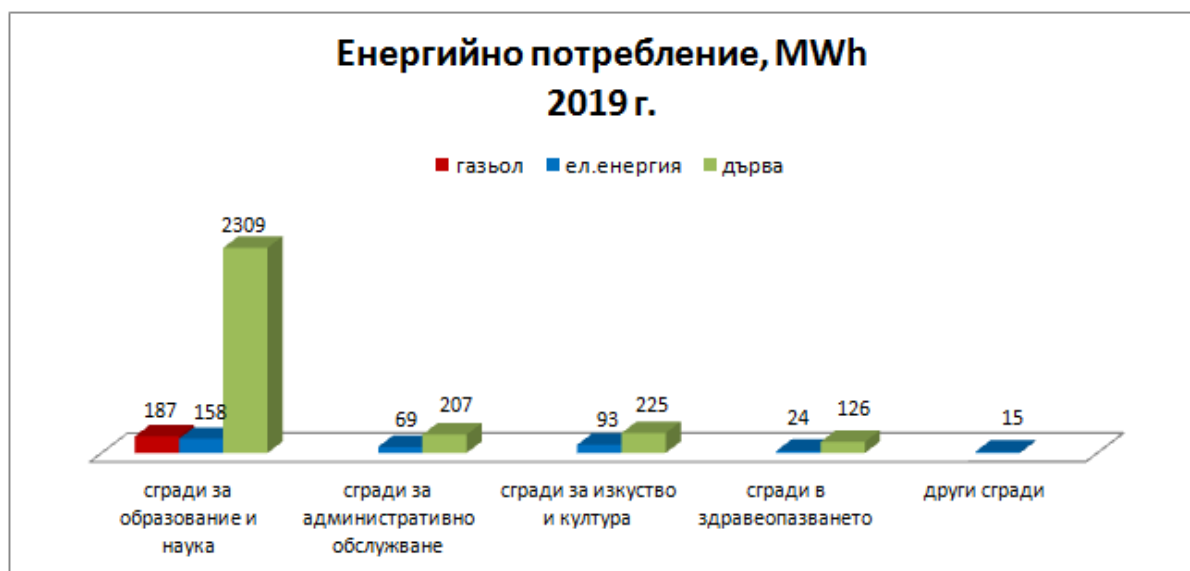
Фиг.4.10. Енергопотребление по групи сгради, в зависимост от предназначението им, 2018 г.

Табл. 4.6.

Година	Потребление на горива и енергия			
	ел.енергия, MWh	газъл, MWh	дърва, MWh	Общо
2019	359	187	2866	3412

Фиг.4.11. Енергопотребление – 2019 г.

Фиг.4.12. Енергопотребление по групи сгради, в зависимост от предназначението им, 2019 г.

На фиг. 4.2., 4.4. и 4.6. е показано енергопотреблението в общинските сгради за периода от 2017 г. до 2019 г. От диаграмите се вижда, че делът на дървата като енергиен ресурс значително превъзхожда другите два – промишления газьол и електроенергията. Може да се каже, че този енергиен ресурс е основният източник на енергия за отопление, като в по-големите сгради се използват водогрейни котли, а в по-малките – печки за директно изгаряне. Състоянието на повечето водогрейни котли е относително добро, а там където не е, същите би следвало да бъдат обект на приоритетно оптимизиране на топлотехническите им характеристики или подмяна с нови.

На фиг. 4.3., 4.5. и 4.7. е показано енергийното потребление по групи сгради в зависимост от предназначението им. Сградите за образование и наука имат значителен дял в сравнение с другите групи сгради, което се обуславя от факта, че в тях има най-много обитатели по едно и също време и осигуряването на комфортна среда за обитаване при тях е приоритетно. В същото време делът на електроенергията остава нисък, което е добра характеристика за енергийното потребление.

4.3. Улично осветление

Общото състояние на електрозахранването в населените места е добро и съществени затруднения не се наблюдават. Уличното осветление е с фоторелета и енергоспестяващи лампи. През годините са извършвани частични подмени на осветителни тела.

5. ЦЕЛ И ОБХВАТ

Главната цел на Програмата за енергийна ефективност е да бъдат идентифицирани реалните възможности за енергийни спестявания, с отчитане на рисковете, и най-подходящите дейности и мерки, чрез които да бъдат постигнати. При условията на новата реалност, когато обществото е изправено пред много предизвикателства и рискове, енергийната ефективност създава възможности за постигане на набелязаните цели като се използват съществуващите вътрешни резерви без да е необходимо привличането на значителен външен капитал.

Цели на настоящата програма:

Цел 1: Повишаване на енергийната ефективност в общинската инфраструктура

Обхват: общински сграден фонд, система за улично осветление

Очакван ефект:

- ✓ намаляване на разходите за електроенергия за осветление, при гарантиране на необходимите параметри на осветителната система и осигуряване на условия за безопасно придвижване през тъмната част на денонощието. При реализиране на проекти за реконструкция и модернизация на уличното осветление е възможно намаляване на енергийно потребление с 25%.
- ✓ намаляване на специфичното енергийно потребление в общинските сгради с 5%;
- ✓ спестени средства и въглеродни емисии;
- ✓ повишен комфорт в обновените сгради, по-високо качество на предлаганите услуги при намаляване на енергийните разходи за извършването им.

Подобряването на състоянието на общинската инфраструктура подпомага постигането на стратегическите цели и приоритети, посочени в Плана за развитие на общината и област Благоевград до 2020 г., както и на целите, заложи в Интегрираната териториална стратегия за развитие на Югозападния регион за периода 2021 – 2027 г.

Цел 2: По-висок жизнен стандарт на населението в общината и опазване на околната среда чрез енергийна ефективност

Обхват: жилищни сгради в общината, транспортна инфраструктура

Очакван ефект:

- ✓ повишен комфорт в жилищните сгради при по-малко разходи на домакинствата;
- ✓ намаляване на специфичното енергийно потребление с 5%;
- ✓ използване на иновативни технологии и високоефективни материали и съоръжения;

- ✓ подобряване на състоянието на транспортната инфраструктура – по-добра свързаност, създават се условия за движение при снижен разход на горива с 5% и повишена безопасност, намалени вредни емисии, по-добри условия за развитие на туризма.

Повишаването на жизнения стандарт на населението и опазването на околната среда са сред главните цели и приоритети на стратегическите документи на регионално и местно ниво.

Цел 3: Конкурентна местна икономика, устойчиво развитие на селското и горско стопанство чрез енергоспестяващи решения и технологии

Обхват: административни сгради и промишлени системи в предприятията, сгради в сектора на услугите, процеси и дейности в селското и горското стопанство.

Очакван ефект:

- ✓ намалено енергийното потребление за единица продукция;
- ✓ повишена производителност, по-ниска себестойност на продукти и услуги, подобрен енергиен мениджмънт;
- ✓ използване на иновативни технологии;
- ✓ устойчиво и ефективно използване на ресурсите;
- ✓ повишена конкурентоспособност.

Устойчивият икономически растеж е актуална цел за плановия период 2021-2027 г. За нейното постигане е необходимо създаването на интегриран пакет от дейности и интервенции в различни области, с оглед постигане на синергия между тях и създаване на условия за устойчив растеж.

6. ИЗБОР НА ДЕЙНОСТИ И МЕРКИ

За успешното и ефективно изпълнение на общинската програма за енергийна ефективност от голямо значение е правилния избор на дейности и мерки за намаляване на енергийното потребление. Определянето им е на базата на направените технико-икономически анализи на потенциала за намаляване на енергопотреблението, като са взети предвид срока на възвръщаемост на вложените инвестиции, както и следните фактори:

- ❖ достъпност на избраните мерки и дейности;
- ❖ състоянието на определените обекти и инсталациите в тях, степента на амортизация им;

- ❖ възможност за точно определяне на необходимите инвестиции;
- ❖ проследимост на резултатите от въвеждане на мерки и дейности за енергийна ефективност;
- ❖ ясни контролни механизми за вложените средства;
- ❖ възможност за мултиплициране на резултатите от използването на избраните мерки и дейности в други обекти със значителна енергийна консумация.

Табл. 6.1.

№	ДЕЙНОСТ, МЯРКА	ИНДИКАТОР	СРОК	ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ
ЦЕЛ 1: Повишаване енергийната ефективност в общинската инфраструктура				
1.1.	Обследване и сертифициране за енергийна ефективност на сгради, общинска собственост	Брой обследвани и сертифицирани сгради	2030 г.	Предписани подходящи енергоспестяващи мерки, определен размер на необходимите инвестиции, оценка на потенциала за спестяване на въглеродни емисии
1.2.	Проверка за енергийна ефективност на отоплителните инсталации с водогрейни котли в общинските сгради	Брой проверени инсталации	2030 г.	Оптимизиране работата на отоплителните инсталации, спестени горива и емисии
1.3.	Подобряване енергийните характеристики на общинските сгради	Брой сгради с въведени мерки за енергийна ефективност	2030 г.	Намаляване разходите за горива и енергия, повишен комфорт на обитаване, спестени емисии
1.4.	Управление на енергийната ефективност в общинските сгради	Брой сгради с управление на енергийното потребление	ежегодно	Оптимизиране на потреблението на енергия, възможност за планиране и контрол на разходите
1.5.	Реконструкция и модернизация на уличното осветление	Спестена електроенергия	2030 г.	Намялаване разходите за електроенергия, подобряване условията за живот и свързаност

№	ДЕЙНОСТ, МЯРКА	ИНДИКАТОР	СРОК	ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ
ЦЕЛ 2: По-висок жизненен стандарт на населението в общината и опазване на околната среда чрез енергийна ефективност				
2.1.	Повишаване на информираността на населението относно енергоспестяващите мерки в жилищните сгради	Брой проведени кампании	ежегодно	По-висока активност и инициативност от жителите на общината
2.2.	Популяризиране на добри практики за използване на съвременни уреди с висока ефективност в жилищните сгради, енергоспестяващи съоръжения и технологии	Брой проведени кампании	2030 г.	По-малко разходи за горива, по-чиста околна среда
2.3.	Повишаване на енергийната ефективност в транспорта	Ремонтирани улици, обновен автопарк, информационни кампании	2030 г.	По-добра свързаност, по-чиста околна среда
ЦЕЛ 3: Конкурентна местна икономика, устойчиво развитие на селското и горско стопанство чрез енергоспестяващи решения и технологии				
3.1.	Провеждане на информационни кампании сред предприятията относно възможностите за подобряване на енергийната ефективност на производствените процеси и сградния фонд	Брой проведени кампании	2030 г.	Предпоставка за успешно реализирани проекти, по-добро управление на енергийните разходи, по-конкурентна местната икономика
3.2.	Популяризиране и стимулиране на добри практики	Брой проведени кампании	2030 г.	Предпоставка за успешно реализирани проекти, по-конкурентна местната икономика
3.3.	Повишаване ефективността в селското стопанство.	Повишена производителност, намалени разходи	2030 г.	По-добро управление на ресурсите

7. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Съгласно чл. 12, ал. 4 от ЗЕЕ средствата за изпълнение на Програмата за енергийна ефективност следва да бъдат предвидени в общинския бюджет. Освен тях за изпълнението на дейностите, заложен в програмата може да се търси финансиране от следните подходящи източници:

- кредитна линия за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници;
- оперативни програми;
- заеми от търговски банки;
- безвъзмездни помощи, предоставяни от екологични фондове;
- заеми от международни банки, напр. Европейска инвестиционна банка, най-често при наличие на допълнителни финансови механизми.

Важен резултат от изпълнението на програмата е създаването на проектна готовност в общината, което ще й позволи бърза и своевременна реакция за включване при финансиране на проекти.

Възможности за финансиране за общински проекти са предвидени през програмния период 2021 – 2027 г. Новото през този период ще бъдат инвестициите с териториално измерение, които са фокусирани върху местни и регионални проблеми. За адекватното им решаване ще е необходимо партньорство между различни заинтересовани страни – общини, бизнес, неправителствен сектор за реализирането на интегрирани проекти, финансирани от различни програми.

Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" (ФЕЕВИ)

ФЕЕВИ е специализирана институция за финансиране на инвестиционни проекти в областта на енергийната ефективност и предоставя:

- ✓ нисколихвени кредити;
- ✓ часични кредитни гаранции;
- ✓ портфейлни гаранции
- ✓ консултации.

Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" насочва финансовите си средства към подпомагане на следните типове инвестиционни проекти:

- Инвестиции за повишаване на енергийната ефективност в индустриални процеси, чрез следните дейности
- Саниране на сгради
- Подобрения на топлоизточника и топлопреносната мрежа
- Други случаи на крайно потребление на енергия

Всички проекти за енергийна ефективност, одобрени и подпомагани от ФЕЕ, трябва да отговарят на следните изисквания:

- да внедрява утвърдена технология
- стойността на проекта да бъде между 30 хил. лв. и 3 млн. лв.
- дяловото участие на кредитополучателя да е не по-малко от 10%
- срок на изплащане на кредита до седем години.

Необходимо условие за успешно кандидатстване на проекти във ФЕЕ е наличието на детайлно енергийно обследване, позволяващо енергиен анализ и избор на енергоспестяващите мерки.

Национален доверителен екофонд

Националният Доверителен Екофонд (НДЕФ) управлява средства, предоставени целево от държавния бюджет, включително по силата на суапови сделки за замяна на “Дълг срещу околна среда” и “Дълг срещу Природа”.

Средства също се набират от международна търговия с предписани емисионни единици (ПЕЕ) за парникови газове, от продажба на квоти за емисии на парникови газове за авиационни дейности, както и на средства, предоставени на база на други видове споразумения с международни, чуждестранни или български източници на финансиране, предназначени за опазване на околната среда в Република България.

Във фонда се управляват програмите:

- Програма Микропроекти за климата
- Инвестиционна програма Минерални води
- Инвестиционна програма за климата – енергийна ефективност
- Инвестиционна програма за климата – електромобили

Договори с гарантиран резултат

Договорите с гарантиран резултат (ЕСКО договори) имат за предмет изпълнението на мерки за повишаване на енергийната ефективност в сгради, предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, като възстановяването на направените инвестиции и изплащането

на дължимото на изпълнителя възнаграждение се извършват за сметка на реализираните икономии на енергия.

Договор с гарантиран резултат се сключва след извършено обследване за енергийна ефективност и издаден сертификат за енергийни характеристики, удостоверяващ актуалното състояние на енергопотреблението в сградата, или след извършено обследване за енергийна ефективност на предприятието, промишлената система или системата за външно изкуствено осветление – обект на договора.

Изпълнителите осигуряват извършването на услугата, изцяло или частично, със собствени средства и/или поемат задължение да осигурят финансирането им от трето лице.

Те носят финансовия риск, както и техническия и търговския риск за изпълнение на предвидените в договора дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност и за достигане на гарантирания с договора резултат.

Услугите по ЕСКО договори осигуряват достигането на нормативно изискващия се клас на енергопотребление за сградата – предмет на договора.

Публично-частно партньорство

Публично-частно партньорство е дългосрочно договорно сътрудничество между един или повече публични партньори, от една страна, и един или повече частни партньори, от друга страна, за извършването на дейност от обществен интерес при постигане на по-добра стойност на вложените публични средства и при разпределение на рисковете между партньорите, което се осъществява при условията и по реда на Закона за публично-частното партньорство.

Необходимостта от развита публична инфраструктура, като двигател на икономическото развитие на страната, и ограничените бюджетни средства за нейното изграждане и поддържане, са основните предпоставки за възникването и разпространението на тази форма на сътрудничество между публичните органи и частния сектор. Основните характеристики и предимства на публично-частното партньорство са:

- дългосрочен договор между публичен и частен партньор за предоставяне на услуги от обществен интерес, базиран на нови или подобрени активи;
- частният партньор участва във всички етапи на реализацията на проекта - проектиране, строителство, финансиране, поддържане и/или експлоатацията на обекта;

- публичният орган дефинира целите, определя изискванията за качество и количество и контролира изпълнението;
- частният партньор финансира изцяло и по-голяма част от реализацията на проекта;
- справедливо разпределение на рисковете между партньорите на база на това кой може по-добре да се справи с тях;
- механизмът на плащане от публичния сектор се обвързва с изпълнението;
- подобряване на управлението на обекта и повишаване качеството на услугите.

Удостоверения за енергийни спестявания

Удостоверенията за енергийни спестявания имат за цел да докажат приноса на притежателя им в изпълнението на мерки за повишаване на енергийната ефективност.

Удостоверенията за енергийни спестявания се издават от изпълнителния директор на агенцията срещу заплащане на такса, определена с тарифа, приета от Министерския съвет.

Удостоверенията за енергийни спестявания, издадени на задължените лица по чл. 14, ал. 4 от ЗЕЕ, се използват за потвърждаване изпълнението на поставените им индивидуални цели за енергийни спестявания.

За целите на изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания, удостоверенията за енергийни спестявания могат да се прехвърлят от:

1. задължено към друго задължено лице по чл. 14, ал. 4, когато първото задължено лице е в изпълнение на определената му индивидуална цел за енергийни спестявания;
2. незадължено лице към задължено лице по чл. 14, ал. 4.

Доказването на постигнатите енергийни спестявания се осъществява не по-рано от една година след въвеждането на мерките за повишаване на енергийната ефективност при крайните клиенти чрез:

1. обследване за енергийна ефективност на сгради, предприятия, промишлени системи или системи за външно изкуствено осветление, проверка на отоплителни инсталации с водогрейни котли и климатични инсталации, или
2. прилагане на методиките, разработени съгласно изискванията, определени с наредбата по чл. 18, ал. 2 от ЗЕЕ.

Доказването на постигнатите енергийни спестявания се осъществява от лицата по чл. 43, ал. 1 и 2 и чл. 59, ал. 1 от ЗЕЕ.

Проверката на използваните методики за оценяване на ефекта от различните видове изпълнени мерки за повишаване на енергийната ефективност се извършва от агенцията.

Условията, редът и формата за издаване, прехвърляне и отмяна на удостоверенията за енергийни спестявания се определят с наредбата по чл. 18, ал. 2 от ЗЕЕ.

Правилата за въвеждане на пазарен механизъм за повишаване на енергийната ефективност чрез изпълнението на енергоефективни дейности и мерки се определят от Министерския съвет по предложение на министъра на енергетиката.

8. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

За успешното изпълнение на настоящата програма е необходимо технически коректен подход и системно управление на информационните потоци, свързани с крайното потребление на енергия в общината.

Проучването и установяването на възможностите за енергоспестяване изисква експертни умения и добре създадена организация.

Етап 1. Изграждане на база данни за енергийното потребление в общинските сгради, основана на измервания, регистрация, анализ и прогнозиране. Утвърждаване на процедура за нейното поддържане и актуализация.

За всяка сграда се набира информация, свързана с енергийното потребление в нея, начините на постъпване и отчитане на енергията и енергийните ресурси. Информацията следва да бъде документирана и структурирана по определен начин, така че да представлява управленски документ, да позволява бързо и оперативно обработване, да отразява точно и вярно действителното актуално състояние. Събраната информация трябва да бъде съхранявана устойчиво във времето, да позволява актуализация.

Етап 2. Планиране на мерките и дейностите от Програмата за енергийна ефективност за конкретни времеви периоди.

Заложените мерки в Програмата за енергийна ефективност на общината засягат целия времеви период на програмата (10 години) и е необходимо да бъдат приоритизирани съобразно конкретните условия през годините. Дейностите по изпълнението на мерки за енергийна ефективност са свързани с предварителна подготовка, синхронизиране, създаване на организация и други, което предполага проактивно отношение на управляващите органи в общината.

Изпълнението на проектите по внедряване на мерки за енергийна ефективност е сложен и често продължителен процес. Той изисква

привличането на необходимия човешки и финансов ресурс и е свързан с решаването на трудни по своя характер задачи, вземане на нелесни решения и изготвяне на комплексни отчети.

Ето защо за някои от обектите, на които предстои да се извършва оценка или някакви други дейности по планиране и въвеждане на мерки проектите могат да включват и определени проучвания, обследване за енергийна ефективност, разработване на инвестиционен проект, подготовка и изпълнение на строителството и др.

Етап 3. Наблюдение и контрол.

Резултатите от изпълнението на подобни програми не винаги са очевидни и това затруднява тяхната измеримост и оценка. Често въздействието от изпълнението на някои дейности и мерки представлява ефект с натрупване, а това може допълнително да усложни анализа и оценката на резултатите.

Затова една от най-важните фази на процеса на разработване на ПЕЕ е мониторинга на енергийните потоци в определени точки, който включва наблюдение и регистриране на данните, оценка и контрол на изпълнението на дейностите и мерките.

Мониторингът е свързан тясно с всички фази по оценката на изпълнението на ПЕЕ. Наблюдението, оценката и контрола са важни, тъй като тези дейности позволяват да се предприемат коригиращи действия, ако напредъкът е неудовлетворителен или ако условията се изменят. Важно е да се дава и отчет за напредъка при постигане на генералните цели като се изготвят междинни и годишни отчети (доклади), на базата на които следва да бъдат предприемани последващите действия.

За да може да се упражнява контрол върху изпълнението на ПЕЕ, въз основа на оценките от постигнатите резултати спрямо поставените цели, е необходимо да се използва набор от показатели. Те трябва да бъдат предварително или достатъчно рано определени по отношение на изпълнението на стратегическия документ, за да могат да бъдат използвани получените от тях данни. В повечето случаи това ще бъдат целеви стойности, които в агрегиран вид ще съответстват на целите на стратегическия документ. Мониторингът осигурява текуща информация, която помага да се отчете напредъка (успеха или неуспеха) на стратегическия документ.

С цел наблюдението и контрола на изпълнението на ПЕЕ е необходимо да бъдат разработени:

- индикатори /енергийни показатели/ за това какво и как ще се наблюдава;
- периодичност на събираната информация;
- периодичност на изготвяне на съответните доклади;
- отговорностите по изпълнението, осъществяване на мониторинга и оценката.

Много важно е да бъде определена група /екип/ от експерти, които да извършват наблюдението и контрола на изпълнението на дейностите по ПЕЕ. Тази група ще одобрява и утвърждава индикаторите за наблюдение на изпълнението на ПЕЕ, на базата на което ще извършва:

- периодични прегледи на постигнатия напредък по отношение на изпълнение на целите;
- разглеждане на резултатите от междинните оценки;
- анализи на резултатите от изпълнението на мерките и дейностите;
- оценка на степента на постигане на целите и на устойчивостта на резултатите;
- разглеждане на предложените предложения за промяна на мерките;
- предлагане на промени, свързани с постигането на целите на ПЕЕ.

Етап 4. Анализ и оценка на постигнатите резултати.

Сравняването на получените стойности за потребление на енергия в сградите от общинския фонд от отчетените реални фактури от една страна и стойностите за прогнозираното потребление – от друга, ще даде възможност да се направи оценка дали енергийното потребление следва предначертания ход или не. Ако имаме изоставане т.е. преразход на енергия за някоя от годините, тогава за следващите години трябва да се предприемат компенсиращи мерки.

Етап 5. Отчет на изпълнението

В съответствие с чл. 12, ал. 5 от ЗЕЕ държавните и местни органи представят ежегодно на изпълнителния директор на АУЕР отчети за изпълнението на Програмата за енергийна ефективност. Отчетите съдържат описание на дейностите и мерките, очакваните и постигнати резултати от изпълнението на програмата. Изготвят се по образец, утвърден от изпълнителния директор на АУЕР и се представят в агенцията не по-късно от 1 март на годината, следваща годината на отчитане.

План за реализация

Табл. 8.1.

№	Дейност, мярка	Срок	Очакван ефект	Източници на финансиране
ЦЕЛ 1: Повишаване енергийната ефективност в общинската инфраструктура				
1.1.	Изграждане на база данни за енергийното потребление в общинските сгради и утвърждаване за процедура за нейното	2020 - 2021 г.	Общинска база данни за енергийното потребление в сградите, обучен ключов персонал, основа за	ОБ, други

№	Дейност, мярка	Срок	Очакван ефект	Източници на финансиране
	поддържане и актуализация.		въвеждане на енергиен мениджмънт	
1.2.	Обслужване за ЕЕ и сертифициране на общински сгради с РЗП над 250 кв.м.	2030 г.	Предписани подходящи енергоспестяващи мерки, определен размер на необходимите инвестиции, оценка на потенциала за спестяване на въглеродни емисии	ОБ, други
1.3.	Проверка за енергийна ефективност на отоплителни инсталации с водогрейни котли в общински сгради	2030 г.	Оптимизиране работата на отоплителните инсталации, спестени горива и емисии	ОБ, други
1.4.	Подобряване на енергийните характеристики на сгради, общинска собственост	2030 г.	Намаляване разходите за горива и енергия, повишен комфорт на обитаване, спестени емисии	ОБ, ОП, други
1.5.	Управление на енергийната ефективност в общинските сгради	ежегодно	Оптимизиране на потреблението на енергия, възможност за планиране и контрол на разходите	ОБ, ОП, други
1.6.	Реконструкция и модернизация на уличното осветление	2030 г.	Намялаване разходите за електроенергия, подобряване условията за живот и свързаност	ОБ, ОП, други
ЦЕЛ 2: По-висок жизненен стандарт на населението в общината и опазване на околната среда чрез енергийна ефективност				
2.1.	Повишаване на информираността на населението относно енергоспестяващите мерки в жилищните сгради	ежегодно	По-висока активност и инициативност от жителите на общината	ОБ, ОП, други
2.2.	Популяризиране на добри практики за използване на съвременни уреди с висока ефективност в жилищните сгради, енергоспестяващи	2030 г.	По-малко разходи за горива, по-чиста околна среда	ОБ, ОП, други

№	Дейност, мярка	Срок	Очакван ефект	Източници на финансиране
	съоръжения и технологии			
2.3.	Повишаване на енергийната ефективност в транспорта	2030 г.	По-добра свързаност, по-чиста околна среда	ОБ, ОП, други
ЦЕЛ 3: Конкурентна местна икономика, устойчиво развитие на селското и горско стопанство чрез енергоспестяващи решения и технологии				
3.1.	Провеждане на информационни кампании сред предприятията относно възможностите за подобряване на енергийната ефективност на производствените процеси и сградния фонд	2030 г.	Предпоставка за успешно реализирани проекти, по-добро управление на енергийните разходи, по-конкурентна местната икономика	ОБ, ОП, други
3.2.	Популяризиране и стимулиране на добри практики	2030 г.	Предпоставка за успешно реализирани проекти, по-конкурентна местната икономика	ОБ, ОП, други
3.3.	Повишаване ефективността в селското стопанство.	2030 г.	По-добро управление на ресурсите	ОБ, ОП, други

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящата програма е разработена за период от 10 години и определя основните политики, дейности и мерки в областта на енергийната ефективност, които са част от интегрираните действия на община Сатовча за постигане на устойчив икономически растеж, развитие на туризма и опазване на околната среда.

Програмата има отворен характер и през периода на действие ще се актуализира в зависимост от новопостъпилите данни, промяната на нормативната база и възможностите за финансиране.

ИЗПОЛЗВАНИ ИЗТОЧНИЦИ

- ❖ Национален план за действие за енергийна ефективност 2014-2020 г.
- ❖ Национален план за сгради с близко до нулево потребление на енергия 2015 – 2020 г.
- ❖ Национална дългосрочна програма за насърчаване на инвестиции за изпълнение на мерки за подобряване на енергийните характеристики на сградите от обществения и частния национален жилищен и търговски сграден фонд 2016-2020 г.
- ❖ Закон за енергийната ефективност (ЗЕЕ)
- ❖ Закон за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ)
- ❖ Енергийна стратегия на Република България до 2020 г.
- ❖ Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021 – 2030 г.
- ❖ АУЕР, Указания за изготвяне на програма за енергийна ефективност
- ❖ Интегрирана териториална стратегия за развитие на Югозападен регион 2021-2027 г.
- ❖ Областна стратегия за развитие на област Благоевград 2014-2020г.
- ❖ Общински план за развитие на община Сатовча за периода 2014г. – 2020г.
- ❖ ЕнЕфект, Общинско енергийно планиране, 2010 г.
- ❖ <http://www.seea.government.bg>
- ❖ [http:// www. satovcha.bg](http://www.satovcha.bg)